KUJDES! MOS DËMTO BARKODIN

BARKODI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT DHE E SHKENCËS
AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI ME ZGJEDHJE I MATURËS SHTETËRORE 2011

LËNDA: NJOHURI PËR SHOQËRINË

VARIANTI A

E enjte, 30 qershor 2011 **Ora 10.00**

Udhëzime për nxënësin

Testi në total ka **20 pyetje**.
Në test ka kërkesa me **zgjedhje** dhe me **zhvillim**.

*Në kërkesat me zgjedhje rrethoni **vetëm** shkronjën përbri përgjigjes së saktë, ndërsa për kërkesat me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.*

Koha për zhvillimin e kërkesave të testit është **2 orë**.
Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pikët										
Kërkesa	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Pikët										

Totali i pikëve

KOMISIONI I VLERËSIMIT

1………………………….. Anëtar

2. ………………………. Anëtar

KUJDES! MOS DËMTO BARKODIN

BARKODI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË MINISTRIA E ARSIMIT DHE E SHKENCËS AGJENCIA KOMBËTARE E PROVIMEVE

PROVIMI ME ZGJEDHJE I MATURËS SHTETËRORE 2011

LËNDA: NJOHURI PËR SHOQËRINË

V

ARIANTI

A

E enjte, 30 qershor 2011 Ora 10.00

Udhëzime për nxënësin

Testi në total ka 20 pyetje. Në test ka kërkesa me zgjedhje dhe me zhvillim.

Në kërkesat me zgjedhje rrethoni vetëm shkronjën përbri përgjigjes së saktë, ndërsa për kërkesat me zhvillim është dhënë hapësira e nevojshme për të shkruar përgjigjen.

Koha për zhvillimin e kërkesave të testit është 2 orë. Pikët për secilën kërkesë janë dhënë përbri saj.

Për përdorim nga komisioni i vlerësimit

Kërkesa

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Pikët

Kërkesa

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Pikët

Totali i pikëve KOMISIONI I VLERËSIMIT

1……………………….... Anëtar

2. ………………………. Anëtar

Studioni situatën dhe më pas përgjigjuni katër pyetjeve të mëposhtme:

Prindërit tanë ishin kushërinj shumë të largët dhe ishin rritur pranë e pranë. Ne fëmijët kishim ndërtuar marrëdhënie të shkëlqyera. Deri në mbarimin e shkollës së mesme ishim të pandarë. Situata nuk ishte më e njëjta kur dy nga ne do të martoheshin me njëri-tjetrin. Nuk e kisha miratuar kurrë këtë vendim. Kërkoja një argument për t'i bindur ata se kjo nuk ishte normale, por nuk gjeja asnjë të tillë. Megjithatë, nuk mund ta pranoja kurrësesi. Vrisja mendjen si t'ua bëja të njohur këtë bindje, por hezitoja. Dy momente më shqetësonin më shumë: si kjo besimtare praktikante do të martohej me një ateist duke patur edhe lidhje të afërta me të.

1. Si quhet në një analizë sociologjike vlerësimi dhe qëndrimi i autores i shprehur në fjalët: "*Nuk e kisha miratuar kurrë këtë vendim. Kërkoja një argument për t'i bindur ata se kjo nuk ishte normale, por nuk gjeja asnjë të tillë. Megjithatë, nuk mund ta pranoja kurrësesi.*" **1 pikë**

A) tabu
B) etnocentrizëm
C) ksenocentrizëm
D) relativizëm kulturor

2. Nga i njëjti fragment, në një analizë tjetër sociologjike, si quhet ky qëndrim: **1 pikë**

A) racizëm
B) diskriminim
C) paragjykim
D) stereotip

3. Martesa e sipërpërmendur është: **1 pikë**

A) poligami
B) poliandri
C) ekzogame
D) endogame

4. Në fjalinë "*Vrisja mendjen si t'ua bëja të njohur këtë bindje, por hezitoja*", bëhet fjalë për komunikim: **1 pikë**

A) vetvetor
B) ndërpersonal
C) masiv
D) në grupe

5. Kur fetë predikojnë vlera të njëjta ato realizojnë funksionin e: **1 pikë**

A) forcimit të unitetit shoqëror
B) përcaktimit të jetës
C) krijimit shoqëror të së shenjtës
D) nxitjes së mosmarveshjeve

6. Si quhet në analizën sociologjike të shkencës Ligji i Rëndesës i Njutonit: **1 pikë**

A) zbulim i zakonshëm
B) revolucion shkencor
C) novacion
D) shpikje e shumëfishtë

7. Si janë të organizuara hapësirat fizike në qytetet shqiptare më të mëdha: **1 pikë**

A) me modelin e zonave bashkëqendrore
B) sipas modelit sektorial
C) në formën e qyteteve me shumë qendra
D) me elementë të ndërthurur nga të tre modelet

____

Njohuri për shoqërinë Varianti A

Studioni situatën dhe më pas përgjigjuni katër pyetjeve të mëposhtme:

Prindërit tanë ishin kushërinj shumë të largët dhe ishin rritur pranë e pranë. Ne fëmijët kishim ndërtuar marrëdhënie të shkëlqyera. Deri në mbarimin e shkollës së mesme ishim të pandarë. Situata nuk ishte më e njëjta kur dy nga ne do të martoheshin me njëri-tjetrin. Nuk e kisha miratuar kurrë këtë vendim. Kërkoja një argument për t'i bindur ata se kjo nuk ishte normale, por nuk gjeja asnjë të tillë. Megjithatë, nuk mund ta pranoja kurrësesi. Vrisja mendjen si t'ua bëja të njohur këtë bindje, por hezitoja. Dy momente më shqetësonin më shumë: si kjo besimtare praktikante do të martohej me një ateist duke patur edhe lidhje të afërta me të.

1. Si quhet në një analizë sociologjike vlerësimi dhe qëndrimi i autores i shprehur në fjalët: "Nuk e kisha miratuar kurrë këtë vendim. Kërkoja një argument për t'i bindur ata se kjo nuk ishte normale, por nuk gjeja asnjë të tillë. Megjithatë, nuk mund ta pranoja kurrësesi." 1 pikë A) tabu B) etnocentrizëm C) ksenocentrizëm D) relativizëm kulturor

2. Nga i njëjti fragment, në një analizë tjetër sociologjike, si quhet ky qëndrim: 1 pikë

A) racizëm B) diskriminim C) paragjykim D) stereotip

3. Martesa e sipërpërmendur është: 1 pikë

A) poligami B) poliandri C) ekzogame D) endogame

4. Në fjalinë "Vrisja mendjen si t'ua bëja të njohur këtë bindje, por hezitoja", bëhet fjalë për komunikim:

1

pikë A) vetvetor B) ndërpersonal C) masiv D) në grupe

5. Kur fetë predikojnë vlera të njëjta ato realizojnë funksionin e: 1 pikë

A) forcimit të unitetit shoqëror B) përcaktimit të jetës C) krijimit shoqëror të së shenjtës D) nxitjes së mosmarveshjeve

6. Si quhet në analizën sociologjike të shkencës Ligji i Rëndesës i Njutonit: 1 pikë

A) zbulim i zakonshëm B) revolucion shkencor C) novacion D) shpikje e shumëfishtë

7. Si janë të organizuara hapësirat fizike në qytetet shqiptare më të mëdha: 1 pikë

A) me modelin e zonave bashkëqendrore B) sipas modelit sektorial C) në formën e qyteteve me shumë qendra D) me elementë të ndërthurur nga të tre modelet

8. Në cilin raport qëndrojnë normat kulturore me normat ligjore: **1 pikë**

A) normat kulturore janë më të reja dhe më të larmishme se sa normat ligjore
B) normat kulturore janë më të hershme por jo më të larmishme se sa normat ligjore
C) normat kulturore janë më të hershme dhe më të larmishme se sa normat ligjore
D) normat kulturore janë më të reja por jo më të larmishme se sa normat ligjore

9. Me anë të përdorimit të simboleve në ndërveprimin njerëzor, sipas Midit njerëzit: **1 pikë**

A) lehtësojnë komunikimin ndërmjet tyre
B) vështirësojnë komunikimin ndërmjet tyre
C) marrin rolin e tjetrit duke e parë veten siç e shohin të tjerët
D) zhvillojnë dhe analizojnë marrëdhëniet e instikteve me vetëdijen

10. Si quhet një proces i rregulluar me norma ose ligje, si p.sh., rregulli i marrjes së vendimit me shumicë votash: **1 pikë**

A) debat publik
B) debat jo publik
C) institucion
D) elitizëm

11. Shpjegoni si ka ndikuar në larminë kulturore të vendit tonë: **4 pikë**

a) shthurja e mëvonshme e rendit feudal në krahasim me vendet e tjera ____________________

____

b) ekzistenca e disa besimeve fetare ____

____

c) vendndodhja midis Lindjes dhe Perëndimit _____________________________________

____

d) arsimimi në gjuhë të huaj ____

____

12. Si realizohet ndryshimi ndërmjet: **3 pikë**

a) fondit themelor të fjalëve dhe leksikut ____

b) formave gramatikore dhe leksikut ____

c) kulturës materiale dhe teknologjisë ____

13. Cilat janë arsyet që edhe në vendet demokratike ende veprojnë forma të ndryshme të paragjykimeve dhe diskriminimeve: **3 pikë**

a) ____

b) ____

c) ____

PROVIMI ME ZGJEDHJE Lënda:

____

____

Njohuri për shoqërinë Varianti A

8. Në cilin raport qëndrojnë normat kulturore me normat ligjore: 1 pikë

A) normat kulturore janë më të reja dhe më të larmishme se sa normat ligjore B) normat kulturore janë më të hershme por jo më të larmishme se sa normat ligjore C) normat kulturore janë më të hershme dhe më të larmishme se sa normat ligjore D) normat kulturore janë më të reja por jo më të larmishme se sa normat ligjore

9. Me anë të përdorimit të simboleve në ndërveprimin njerëzor, sipas Midit njerëzit: 1 pikë

A) lehtësojnë komunikimin ndërmjet tyre B) vështirësojnë komunikimin ndërmjet tyre C) marrin rolin e tjetrit duke e parë veten siç e shohin të tjerët D) zhvillojnë dhe analizojnë marrëdhëniet e instikteve me vetëdijen

10. Si quhet një proces i rregulluar me norma ose ligje, si p.sh., rregulli i marrjes së vendimit me shumicë votash: 1 pikë

A) debat publik B) debat jo publik C) institucion D) elitizëm

11. Shpjegoni si ka ndikuar në larminë kulturore të vendit tonë: 4 pikë

a) shthurja e mëvonshme e rendit feudal në krahasim me vendet e tjera ____________________

____

b) ekzistenca e disa besimeve fetare ____

____

c) vendndodhja midis Lindjes dhe Perëndimit _______________________________________

____

d) arsimimi në gjuhë të huaj ____

____

12. Si realizohet ndryshimi ndërmjet: 3 pikë

a) fondit themelor të fjalëve dhe leksikut ____

b) formave gramatikore dhe leksikut ____

c) kulturës materiale dhe teknologjisë ____

13. Cilat janë arsyet që edhe në vendet demokratike ende veprojnë forma të ndryshme të paragjykimeve dhe diskriminimeve: 3 pikë

a) ____

b) ____

c) ____

____

_____ © AKP 3 30 qershor 2011

14. Shkaqe të tilla, si: tradhëtia, xhelozia, ekonomia, alkooli etj., kanë sjellë prishje të martesave. Pse është rritur pesha specifike e divorcit në dhjetëvjeçarët e fundit: **3 pikë**

a) ____

b) ____

c) ____

15. Renditni tri çështjet ku janë përqendruar ndikimet e televizionit kohët e fundit: **3 pikë**

a) ____

b) ____

c) ____

16. Jepni përcaktimin sociologjik të koncepteve: **3 pikë**

a) metropol ____

____

b) megalopolis ____

____

c) urbanizim ____

____

17. Një model sjelljeje në sociologji përcaktohet si deviante ose jo, duke u nisur nga disa rrethana kulturore, shoqërore, historike etj. Shpjegoni si ndikon: **3 pikë**

a) sjellja deviante në marrëdhënie me norma kulturore të caktuara ____________________

____

b) pozita shoqërore: je apo nuk je deviant ____________________________

____

c) rrjedha e kohës dhe kuptimi për deviancën ____________________________

____

18. Tregoni tre tipare të sistemit ligjor që ndihmojnë ecjen para të demokracisë: **3 pikë**

a) ____

b) ____

c) ____

19. Cilat janë tri arsyet që justifikojnë ekzistencën e institucioneve jodemokratike në një sistem demokratik: **3 pikë**

a) ____

b) ____

c) ____

20. Shpjegoni dy nga tipat e sistemit të zgjedhjeve ku marrin pjesë partitë politike: **2 pikë**

a) ____

b) ____

PROVIMI ME ZGJEDHJE Lënda:

____

Njohuri për shoqërinë Varianti A

14. Shkaqe të tilla, si: tradhëtia, xhelozia, ekonomia, alkooli etj., kanë sjellë prishje të martesave. Pse është rritur pesha specifike e divorcit në dhjetëvjeçarët e fundit: 3 pikë

a) ______________________________ b) ______________________________ c) ______________________________

15. Renditni tri çështjet ku janë përqendruar ndikimet e televizionit kohët e fundit: 3 pikë

a) ______________________________ b) ______________________________ c) ______________________________

16. Jepni përcaktimin sociologjik të koncepteve: 3 pikë

a) metropol ______________________________

____

b) megalopolis ______________________________

____

c) urbanizim ______________________________

____

17. Një model sjelljeje në sociologji përcaktohet si deviante ose jo, duke u nisur nga disa rrethana kulturore, shoqërore, historike etj. Shpjegoni si ndikon: 3 pikë

a) sjellja deviante në marrëdhënie me norma kulturore të caktuara ____________________

____

b) pozita shoqërore: je apo nuk je deviant ______________________________

____

c) rrjedha e kohës dhe kuptimi për deviancën ______________________________

____

18. Tregoni tre tipare të sistemit ligjor që ndihmojnë ecjen para të demokracisë: 3 pikë

a) ______________________________ b) ______________________________ c) ______________________________

19. Cilat janë tri arsyet që justifikojnë ekzistencën e institucioneve jodemokratike në një sistem demokratik: 3 pikë

a) ______________________________ b) ______________________________ c) ______________________________

20. Shpjegoni dy nga tipat e sistemit të zgjedhjeve ku marrin pjesë partitë politike: 2 pikë

a) ____ b)
____

____
_____ © AKP 4 30 qershor 2011